

گزارش کنگره ۹۰ اسپرانتو

محمد رضا ترابی

هر چهار نفرمان طول کشید و به همراه استقبال کننده‌ی خود به میهمان‌خانه‌ای که قبلا از تهران رزرو کرده بودیم رفتیم.

ویلنیوس: تمیز، زیبا، خلوت ...

ویلنیوس شهری فوق‌العاده تمیز، زیبا و آرام است با مردمانی مؤدب و خوش‌برخورد و در یک جمله "شهر" به معنای واقعی خود! با توجه به این که به‌علت محدودیت پرواز مجبور شده بودیم ۴ روز قبل از شروع کنگره به لیتوانی مسافرت کنیم من از این اجبار خشنود بودم چرا که فرصت نیکویی بود تا شهر را خوب ببینم و "حس" کنم!

"هماهنگی" و تاریخ را می‌توان در تک تک کوچه‌ها و خیابان‌های آن مشاهده کرد. مدرن و در عین حال اصیل، این است ویلنیوس!

روز دوم به همراه کازمیر-اسپرانتودان آرشیئتکت- از منطقه‌ی قدیمی شهر دیدن کردیم و توضیحات فنی-تاریخی کازمیر لذت‌بخش از شهر را دو چندان کرد.

شروع کنگره: شنبه ۱ امرداد ۱۳۸۴

سرانجام اولین روز کنگره فرا رسید. ساعت ۹ صبح افراد تک تک و گروه گروه فرا می‌رسند و با ارائه‌ی کارت تاییدیه‌ی شرکت در کنگره، بسته‌ی کنگره را که شامل: کارت کنگره، کتاب کنگره(حاوی برنامه‌های سخنرانی- نمایش- نشست‌های تخصصی و ...) و کتاب تفصیلی راهنمای شهر ویلنیوس است دریافت می‌کنند. علاقه‌مندان چند ساعتی فرصت دارند تا در گل‌گشت‌ها ثبت‌نام کنند.

از ساعت ۱۴ تا ۱۸ اولین نشست کمیته‌ی مرکزی انجمن جهانی اسپرانتو برگزار می‌شود. من هم به‌عنوان ناظر در این نشست شرکت می‌کنم.

هم‌زمان نمایشگاه و فروشگاه کتاب کنگره آغاز می‌شود و پس از ساعتی از جلسه‌ی کمیته خارج می‌شوم و هم‌چون گرسنگان بیابرای به نمایشگاه و فروشگاه کتاب کنگره می‌شتابم تا کیف پول خود را سبک کرده و ساک همراهم را سنگین‌تر کنم. عصر ساعت ۲۰ تا ۲۱ "آشنایی و ملاقات بین‌المللی" است. در این برنامه هنرمندانی از کشور میزبان به نواختن آهنگ‌هایی شاد از موسیقی فولکلور در فضای باز مقابل محل برگزاری کنگره اقدام می‌کنند و

کنگره‌ی جهانی اسپرانتو از سال ۱۹۰۵ میلادی (۱۲۸۴ شمسی) هر سال در یک کشور برگزار می‌شود و تنها در مدت دو جنگ جهانی، کنگره‌ی اسپرانتو برگزار نشده است.

امسال در واقع نخستین سده‌ی برگزاری کنگره‌ی اسپرانتو بود و به همین مناسبت برنامه‌های ویژه‌ای برای برگزاری آن در نظر گرفته شده بود.

کنگره‌ی جهانی را سازمان جهانی اسپرانتو(در همکاری مشورتی با سازمان ملل متحد و یونسکو) برگزار می‌کند و انجمن محلی کشوری که کنگره در آن‌جا برگزار می‌شود به‌عنوان شاخه‌ی محلی سازمان جهانی اقدام می‌کند.

نودمین کنگره در سدمین سال برگزاری کنگره‌ها در کشور لیتوانی و در پایتخت آن شهر ویلنیوس از تاریخ دوم تا نهم امرداد ماه ۱۳۸۴ برگزار شد.

شروع سفر:

لیتوانی در ایران سفارت کنسولگری و یا حافظ منافع ندارد بنابراین برای دریافت ویزای لیتوانی ۳ راه در پیش رو بود:

- ۱- مراجعه به سفارت لیتوانی در ترکیه
 - ۲- مراجعه به سفارت لیتوانی در روسیه
 - ۳- پرواز به فرودگاه ویلنیوس و دریافت ویزا در فرودگاه.
- گروه چهار نفری ما پس از بررسی هزینه‌ها سرانجام راه سوم را انتخاب کرد و با هماهنگی انجمن اسپرانتوی لیتوانی قرار بر آن شد که نماینده‌ی انجمن هنگام ورود ما به فرودگاه در آن‌جا حاضر شود تا ویزای ورود ما به لیتوانی صادر گردد. اما قبل از رسیدن به لیتوانی باید از خوان دیگری بگذریم و آن دریافت ویزای روسیه بود. چون ویزای مقصد نداشتیم مجبور به دریافت ویزای توریستی روسیه با پرداخت ۱۳۵۰۰۰ تومان شدیم (بی‌آن‌که از آن استفاده‌ای کرده باشیم) بگذریم از این‌که برای دریافت ویزای دو روز قیمت آن از ۵۵۰۰۰ تومان به ۸۵۰۰۰ تومان و سرانجام به ۱۳۵۰۰۰ تومان رسید!

فرودگاه ویلنیوس:

سرانجام ساعت ۱۱ شب به وقت محلی به فرودگاه ویلنیوس رسیدیم فرودگاهی کوچک و تمیز. مراحل دریافت ویزا تقریباً ۳۰ دقیقه (برای

فضای دلپذیر و شادی را ایجاد می کنند ...

یکی از خیابان‌های معروف ویلنیوس

یکشنبه ۲ مرداد ماه:

مراسم گشایش رسمی کنگره در ساعت ۱۰ صبح در استادیوم بزرگ ویلنیوس به نام سیه مهناسس آرنا آغاز می شود. پس از خوانش سرود "امید" ابتدا رییس انجمن جهانی اسپرانتو سخنرانی می کند و سپس نماینده رییس جمهوری لیتوانی - وزیر امور خارجه - پیام خوش آمدگویی رییس جمهور لیتوانی به کنگره را می خواند و سپس پیام دبیرکل سازمان ملل متحد و دبیرکل یونسکو خوانده می شود و پس از آن شهردار ویلنیوس به شرکت کنندگان خوش آمد می گوید و سپس نمایندگان کشورهای شرکت کننده در کنگره پیام‌های خود را می گویند. پس از اجرای چند قطعه آواز و موسیقی مراسم در ساعت ۱۳ به پایان می رسد.

بعد از ظهر حداقل ۲۵ سخنرانی و برنامه هست که هم زمان نمی توان در همه ی آن‌ها شرکت کرد! پس باید بهترین‌ها را بنا به علاقه و شدت گرایش انتخاب نمود من هم به سخنرانی پرفسور تونکین می روم که به موضوع اصلی امسال کنگره اختصاص دارد: "کنگره‌های جهانی، سد سال ارتباط و داد و ستد فرهنگی". عصر، برنامه‌ی "شب ملی" از ساعت ۲۰ تا ۲۲ در استادیوم سیه مهناس آرنا برگزار می شود و تقریباً همه ی شرکت کنندگان در کنگره با اشتیاق می آیند چون برنامه‌ی "شب ملی" یکی از بهترین بخش‌های هر کنگره‌ی جهانی اسپرانتو تلقی می شود. در این برنامه کشور میزبان داشته‌های فرهنگی خود را به شرکت کنندگان در کنگره نشان می دهد. برنامه شامل بخش‌هایی از معرفی فرهنگ روستایی، رقص، آواز و سازهای موسیقی لیتوانی بود که هنرمندان برجسته‌ی لیتوانیایی به شایستگی اجرا کردند و در پایان با تشویق گرم شرکت کنندگان بدرقه شدند.

پیکره‌ای به یادبود بنیانگذار شهر

دوشنبه روز پرکاری برای من بود. بنا بر رسمی دیرینه، در کنگره ی جهانی، روز دوشنبه "روز فرهنگ" است و همه ی برنامه‌های کنگره در این روز از غنای فرهنگی بالایی برخوردار است. در این روز سخنرانی‌ها و میزگردهای زیادی با موضوعات گوناگون در سالن‌های مختلف برپا می شود و حقیقتاً آدم سرگردان می شود که کدام یکی را انتخاب کند چون همه ی آن‌ها جذابیت دارند.

عصر گروهی از برگزیدگان کنگره میهمان شهردار ویلنیوس در سالن باشکوه شهرداری شهر هستند و در همان زمان در نزدیکی محل برگزاری کنگره یکی از سالن‌های حرکات موزون! آماده ی پذیرایی از علاقه‌مندان است. من هم به آن جا رفتم اما چون استعدادی در این زمینه نداشته و ندارم وارد گود نشدم! و فرصت را غنیمت شمرده، با دوستان ساعتی را به گفت‌وگو گذراندم.

سه‌شنبه ۴ مرداد

امروز بیشتر برنامه‌ها حول محور جنبش اسپرانتو است. "دفتر مرکزی سازمان جهانی پاسخ می‌هد" اولین برنامه‌ای است که در آن شرکت می‌کنم. "فعالیت‌های کشوری" برنامه‌ای دیگر است که در آن

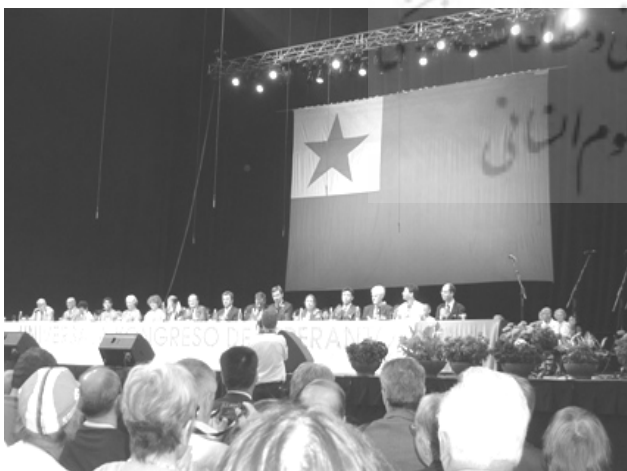
روز اول کنگره / دریافت کارت و کتاب

نشست کمیته‌ی مرکزی

تابلو اعلانات شرکت کنندگان

افتتاحیه‌ی کنگره

مراسم اعلام برگزیدگان "هنرهای زیبای اسپرانتو" نیز خیلی زیبا و جذاب بود.

جمعه ۷ مرداد ماه

امروز یک روز تاریخی برای جنبش اسپرانتوی ایران است چون انجمن اسپرانتوی ایران به عنوان شاخه‌ی کشوری انجمن جهانی

گزارشی را از فعالیت‌هایمان در ایران برای حاضران ارائه می‌دهم. در برنامه‌ای دیگر به نام "روز آموزشگاه" مراکزی که در آنها آموزش اسپرانتو ارائه می‌شود اقدام به معرفی برنامه‌های خود و شیوه‌های آموزشی خود می‌کنند. من هم بنا به دعوت خانم دکتر کاتالین کوتاس به معرفی فعالیت‌های آموزشی در ایران و شیوه‌ی تدریس خودمان پرداختم. شرکت در "آزمون‌های بین‌المللی" به‌عنوان ممتحن از دیگر برنامه‌های این روز پرکار بود. بعد از ظهر در "کمیسیون آسیایی انجمن جهانی اسپرانتو" حضور یافتم. کار این کمیسیون چنان که از اسمش پیداست سر و سامان بخشیدن به امور آسیاست و اعضای کمیسیون نمایندگان کشورهای هستند که به عضویت سازمان جهانی اسپرانتو پذیرفته شده‌اند. ضمن بررسی مسایل موجود مواردی را به اطلاع اعضای کمیسیون رساندم که با استقبال مواجه شد. هم‌چنین مسئولیت اداره‌ی سایت کمیسیون را پذیرا شدم. پس از پایان جلسه‌ی کمیسیون بلافاصله در جلسه‌ی "سرنامیندگان و نمایندگان کشوری انجمن جهانی اسپرانتو" شرکت کردم. در این جلسه اسمو بولر دبیرکل انجمن جهانی اسپرانتو به بررسی روابط، بین دفتر مرکزی انجمن و همکاران کشوری آن که عبارتند از سرنامیندگان انجمن و نمایندگان کشوری انجمن، پرداختند و حاضران نیز مشکلات و نظریات خود را ارائه کردند که برای من خیلی مفید بود چون آشنایی با تجربه‌های دیگران و راه‌کارهای آنان ما را از دوباره‌کاری و اتلاف انرژی باز می‌دارد!

شب به ته‌آتر "چگونه همسر خود را بکشیم" (!) رفتیم. ته‌آتری است طنزآمیز و این‌که موضوع اصلا جدی نیست چون در پایان ما متوجه می‌شویم که همه چیز خواب بوده است و زوج مورد نظر ما همدیگر را خیلی هم دوست دارند (خدا را شکر به خیر گذشت!).

روز چهارشنبه کنگره تعطیل است - بعد از یک روز پرکار و شلوغ چه ایده‌ی خوبی است! - چون در این روز بیشتر افراد به برنامه‌های از پیش تعیین شده‌ی گردش/تفریحی رفته‌اند. برای من هم فرصت خوبی بود تا خوب بخوابم کمبودها را جبران کنم! عصر برنامه‌ی خیلی خیلی ویژه‌ای برپاست. دوشیزه سبیده لعل از ایران با رابرت استینگر از آمریکا مراسم نامزدی خود را به سبک ایرانی در تنها رستوران ایرانی ویلنیوس - سورنا - جشن می‌گیرند. این از آن حوادث خوبی است که در دنیای اسپرانتو خیلی اتفاق می‌افتد! افراد با هم آشنا می‌شوند و درخت مهر جوانه می‌زند و ...

چنین است که بین دوستان ما این پیوندی آغاز می‌شود. شب تا دیر وقت با دوستانی از ۹ کشور و ۴ قاره! این پیوند خجسته را در رستوران جشن گرفتیم و روزهای خوش و پر مهر را برای دوستانمان آرزو کردیم.

پنج‌شنبه ۶ مرداد ماه

امروز هم روزی شلوغ ولی پر بار است. پس از یک روز تعطیلی باید هم چنین باشد. شرکت در جلسه‌ی "انجمن سبزه‌های اسپرانتو" و سپس دومین نشست "کمیسیون آسیایی انجمن جهانی اسپرانتو".

کلاس آموزش برای نوآموزان

نشست اتحادیه آموزگاران اسپرانتو

نشست کمیته‌ی آسیایی انجمن جهانی اسپرانتو

غرفه‌ی مجله‌ی موناتو

اسپرانتو پذیرفته شد و بدین ترتیب ارتباط منطقی ما با جهان اسپرانتو برقرار شد. یکی از انگیزه‌های من برای شرکت در کنگره‌ی جهانی در واقع همین پذیرش انجمن ما بود و خوشحالم که سرانجام توانستیم کاری را که باید خیلی پیش از این‌ها و ماها! انجام می‌شد، انجام دهیم. امروز آخرین فرصت خرید کتاب نیز هست و من از این فرصت استفاده کرده و مقداری از کتاب‌های مورد نیازم را خریداری کردم. در نمایشگاه و فروشگاه کتاب چند نویسنده‌ی مطرح نیز حضور داشتند و با علاقه‌مندان آثار خود گرم گفت و گو بودند ... امشب ساعت ۲۰ برنامه‌ی "عصر بین‌المللی هنر" تدارک دیده شده است. در مدت کنگره کسانی که هنری دارند و مایل به معرفی آن هستند ثبت نام می‌کنند و در چنین شبی گروه‌های بین‌المللی اقدام به معرفی هنر خود می‌کنند که شامل آواز، موسیقی، نمایش، شعرخوانی، داستان خوانی و رقص است. "بین‌المللی بودن" ویژگی این برنامه‌ها است. درحالی که یک روسی پیانو می‌نوازد آوازه‌خوان ارمنی آواز می‌خواند و یا گروه ۵ نفری از ۵ کشور نمایشی را اجرا می‌کنند و برنامه‌ها خیلی گیرا و زیبا بودند و من متأسف بودم که جای اسپرانتیست‌های هنرمند ایرانی در این شب خیلی خالی بود.

شنبه روز خداحافظی است!

مراسم پایانی هم‌چون آغاز کنگره در استادیوم سیه مه‌ناسس آرنا از ساعت ۱۰ تا ۱۲ برگزار می‌شود. نودمین کنگره‌ی جهانی اسپرانتو و سدمین سالگرد (نخستین سده‌ی) برپایی کنگره‌های اسپرانتو به پایان می‌رسد. این که در سد سال (یک سده پیش) پیش اولین کنگره‌ی اسپرانتو برگزار شده است و اکنون در سدمین سالگرد آن یاد برپا کنندگان آن را گرمی می‌داریم شورانگیز است. قبل از اعلام رسمی پایان کنگره کودکان شرکت کننده که تعدادشان ۳۶ تن بودند روی صحنه می‌روند و به سبک خود کنگره را به پایان می‌رسانند، آواز می‌خوانند و دنیایی بهتر، بدون جنگ و دعوا و پر از مهر دوستی خواستارند. پس از کودکان پرفسور رناتو کوره‌س‌تی در حضور هیات دیپلماتیک شرکت کننده، نمایندگان سازمان‌های مختلف بین‌المللی از جمله یونسکو و سازمان ملل متحد، با خوانش قطع‌نامه‌ی کنگره‌ی ۹۰ پایان کنگره را اعلام می‌کند.

فضای استادیوم بغض‌آلود است دوستان از هم جدا می‌شوند. یک هفته در میان دوستان خود از چهار گوشه‌ی جهان بودن شورانگیز است و اکنون جدا شدن نه کاری است آسان اما چاره‌ای جز آن نیست. با پایان کنگره، دنیای اسپرانتو به پایان نمی‌رسد. کنگره‌های دیگری در سرزمین‌های دیگری برپاست! ...

پس از پایان کنگره این فرصت را دارم تا به دیگر نقاط دیدنی لیتوانی بروم. به یاری دوستان اسپرانتیست دیدار از شهر بندری کلوپه‌دیا میسر می‌شود و ۴ روز بعد پرواز برگشت به ایران انجام می‌شود. سرزمینی که دوستش می‌دارم با همه‌ی مردمانش و عزیزترین کسانی را که دوست‌تر می‌دارم در آن می‌زیند ... ★